

Γλώσσα Δ' Δημοτικού

Πετώντας με τις λέξεις

ΤΡΙΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

<p>ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ</p> <p>ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ</p> <p>ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ</p> <p>ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ</p> <p>ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ</p> <p>ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ</p> <p>ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ</p>	<p>Κλεοπάτρα Διακογιώργη, Λέκτορας του Πανεπιστημίου Πατρών Θεόδωρος Μπαρής, Εκπαιδευτικός Χαράλαμπος Στεργιόπουλος, Εκπαιδευτικός Ερμιόνη Τσιλιγκιριάν, Εκπαιδευτικός</p> <p>Γεωργία Κατσιμαλή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης Όλγα Μούσιου-Μυλωνά, Σχολική Σύμβουλος Ιωάννης Ντελής-Σμυρίλιος, Εκπαιδευτικός</p> <p>Καλλιόπη Σηφακάκη, Ζωγράφος - Σκιτσογράφος</p> <p>Χριστίνα-Χρυσούλα Δελή, Φιλόλογος</p> <p>Πέτρος Μπερερής, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Χρήστος Παπαρίζος, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</p> <p>Ειρήνη Χολέθα-Φιλιπποπούλου, Σχολική Σύμβουλος</p>
---	--

ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.a:
 «Αναμόφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος**
 Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

**Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας**
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

**Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου**
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Κλεοπάτρα Διακογιώργη Θεόδωρος Μπαρής
Χαράλαμπος Στεργιόπουλος Ερμιόνη Τσιλιγκιριάν

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.

Γλώσσα Δ' Δημοτικού

Πετώντας με τις λέξεις

ΤΡΙΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

11 ΕΝΟΤΗΤΑ

Γελάσαμε με την ψυχή μας 7

12 ΕΝΟΤΗΤΑ

Χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά! 27

13 ΕΝΟΤΗΤΑ

Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι 33

14 ΕΝΟΤΗΤΑ

Το ανθρώπινο θαύμα 49

15 ΕΝΟΤΗΤΑ

Χριστός Ανέστη! 67

16 ΕΝΟΤΗΤΑ

Ταξίδια στην Ελλάδα 73

Η Γερακιατρική μου 92

11

Ενότητα

Γελάσαμε με την Ψυχή μας

Σ' αυτή την ενότητα:

- Θα μάθουμε τα χαρακτηριστικά μιας αστείας εικονογραφημένης ιστορίας.
- Θα διαβάσουμε και θα γράψουμε αστείες ιστορίες.
  - Θα μάθουμε επίσης:
    - Πώς κλίνονται τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ος.
    - Πώς κλίνονται στον Αόριστο τα ανώμαλα ρήματα.
    - Να χρησιμοποιούμε σωστά τα επιφωνήματα.
    - Να ξεχωρίζουμε τα διαφορετικά είδη ομοιοκαταληξίας.
  - Θα γνωρίσουμε ήρωες από εικονογραφημένες ιστορίες για παιδιά.

... και όλα αυτά διασκεδάζοντας
και αστείες ιστορίες!

Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρης

Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρης, διάσημο ζευγάρι γάτες,
ήταν κλόουν γκαφατζήδες, κωμικοί και ακροβάτες.
Φημισμένοι, είχαν έδρα την Πλατεία Βικτωρίας
έδρα μόνο, γιατί ήταν οπαδοί της φασαρίας.
Κένσιγκτον, Κόρνγουολ Γκάρντεν, Λόνστον Πλέις*, στην απάτη,
φήμην είχαν σαν πενήντα, κι όχι μόνο σαν δυο γάτοι.

Αν στο σπίτι το φεγγίτη ανοιχτό τον βρεις να στάζει,
το κελάρι* αν πεις πως μάλλον με πεδίο μάχης μοιάζει,
αν στη στέγη καταλάβεις να 'χει φύγει κεραμίδι,
γιατί γίνονται από κάτω όλοι οι ένοικοι μουσκίδι,
αν προσέξεις να 'ναι χάμω πεταμένο το συρτάρι,
και το μάλλινο γιλέκο να σου τό 'χει κάποιος πάρει,
ή μετά το δείπνο πάλι, αν καμιά απ' τις κοπέλες
έχει χάσει αιφνιδίως το κολιέ της με τις πέρλες,
θα πουν όλοι: «Αυτές οι γάτες! Πο, πο, πο! Πανάθεμά τες!
Ο Μπελάς να 'ταν, ή μήπως ο φτωχός ο Ρουμποτύρης;
Μήπως ήτανε κι οι δυο τους; Ποιον να πιάσεις, ποιον να δείρεις?»

*ονόματα πλατειών του Λονδίνου
*κελάρι: αποθήκη τροφίμων ή ποτών

Γελάσακε με την ψυχή μας

Κυριακή όταν καθίσει η φαμίλια στο τραπέζι
σοβαρή, γιατί κανένας με το γεύμα του δεν παίζει,
κι ενώ όλοι περιμένουν το ψωτό και τη σαλάτα,
η μαγείρισσα θα έρθει, ξαφνικά, με άδεια πιάτα.
Και θα πει θορυβημένη, θυμωμένη, ντροπιασμένη:
«Η όρεξή σας πρέπει μάλλον για πολύ να περιμένει!
Από μέσ' από το φούρνο έκανε φτερά το μπούτι
Θα μου στρίψει! Επιτέλους, μα τι γάτοι είναι τούτοι;»
Κι όλοι λένε: «Αυτές οι γάτες! Πο, πο, πο! Πανάθεμά τες!
Ο Μπελάς να 'ταν, ή μήπως ο φτωχός ο Ρουμποτύρος;
Μήπως ήτανε κι οι δύο τους; Ποιον να πιάσεις, ποιον να δείρεις?»

Όταν θόρυβο ακούσεις, από την τραπεζαρία,
γυαλικά κράτς μπουμ! να πέφτουν με κακό και φασαρία,
όταν δεις και το ντουλάπι κατσαρόλια να πετάει,
και το βάζο Μινγκ στη σάλα μ' ένα πίνγκ! απλά να σπάει,
θα πουν όλοι τρομαγμένοι: «Είναι πάλι οι γάτοι εκείνοι!
Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρος!» Όμως τι μπορεί να γίνει;

Τ.Σ. Έλιοτ, Το εγχειρίδιο πρακτικής γατικής του γερο-Πόσουμ, εκδ. Άγρα,
Αθήνα, 2000, μετάφραση Παυλίνα Παμπούδη - Γιάννης Ζέρβας

1. Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρος ήταν ένα ζευγάρι διάσομων γάτων. Υπογραμμίστε τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις για να μάθετε περισσότερα γι' αυτούς:

a) Πού έμεναν οι δύο γάτοι; Έμεναν...

A. στην πλατεία Βικτωρίας.   B. στο Λόνστον Πλέις.   C. πουθενά μόνιμα.

b) Γιατί το κελάρι έμοιαζε με πεδίο μάχης; Γιατί οι δύο γάτοι...

A. τσακώθηκαν μεταξύ τους.   B. έκαναν πολλές ζημιές.   C. έδωσαν μάχη με ένα σκύλο.

c) Γιατί η μαγείρισσα επιστρέφει με άδεια πιάτα στο τραπέζι; Γιατί το φαγητό...

A. το άρπαξαν οι γάτες.   B. της έπεσε από τα χέρια όταν το έβγαλε από το φούρνο.   C. κάπκε.

2. Ανακαλύψτε τις σκανταλιές που έκαναν οι δύο γάτοι συμπληρώνοντας τις λέξεις από το ποίημα που λείπουν στο παρακάτω κείμενο:

Ο Μπελάς και ο Ρουμποτύρος άνοιξαν το ..... και στάζει μες στο σπίτι. Έσπασαν μερικά ..... στη στέγη και το νερό μπήκε στα δωμάτια. Πέταξαν κάτω το ..... και πήραν το μάλλινο ..... Μια κοπέλα έχασε το ..... της με τις ..... Πήραν μέσα από το φούρνο το ..... Έσπασαν το ..... στο σαλόνι. Στην τραπεζαρία έσπασαν τα ..... και από τα ντουλάπια της κουζίνας πέταξαν έξω τα .....

3. Φανταστείτε ότι είστε καλεσμένοι σ' ένα σπίτι απ' όπου πέρασαν οι δυο γάτοι. Συζητήστε στην τάξη:

- Τι θα βλέπατε γύρω σας; Ποιες σκανταλιές των γάτων θα μπορούσατε να ανακαλύψετε;
- Τι ήχους θα ακούγατε από την τραπεζαρία, την κουζίνα, το σαλόνι;

4. Ο Μπελάς και ο Ρουμποτύρος έκαναν κι άλλες σκανταλιές. Για να μάθετε ποιες είναι αυτές, γράψτε στα κενά τα αντίθετα επίθετα από αυτά που είναι στην παρένθεση.

- ✿ Με τα ..... (μαλακά) τους νύχια ξηλώνουν το .....
(φτηνό) ..... (μονόχρωμο) χαλί της σάλας.
- ✿ Τρέχουν και πηδούν μέσα στις ..... (παλιές) γλάστρες της γιαγιάς.
- ✿ Σκαρφαλώνουν πάνω στον ..... (χαμηλό) και .....
(στενό) μαντρότοιχο της αυλής και κοροϊδεύουν το .....
(ήμερο) σκυλί του γείτονα.
- ✿ Τρυπούν τις ..... (ανοικτές) σακούλες με τα σκουπίδια που υπάρχουν στα ..... (φωτεινά) δρομάκια ψάχνοντας για κανένα φαροκόκαλο.

5. Βρείτε στο ποίημα και αντιγράψτε τους τέσσερις στίχους όπου ακούγεται πολλή φασαρία.

.....

.....

.....

.....